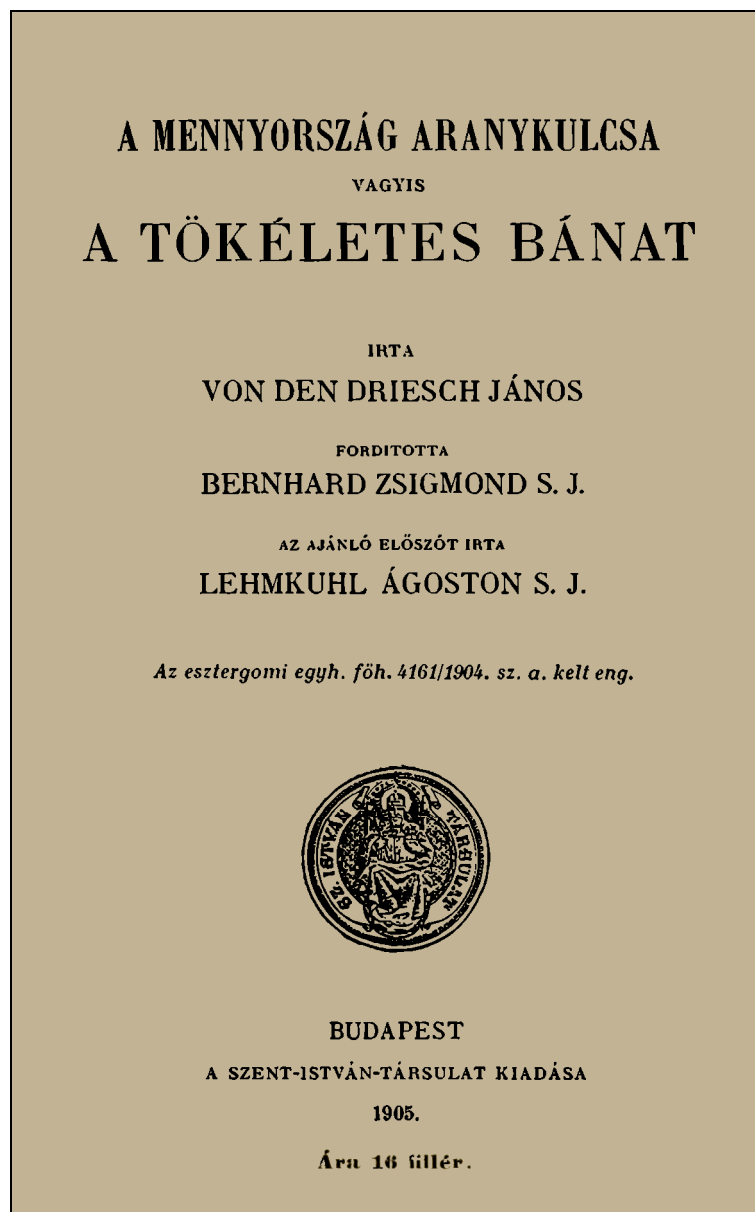

von den Driesch János

A mennyország aranykulcsa, vagyis a tökéletes bánat

mű a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár (PPEK)
– a magyarnyelvű keresztény irodalom tárháza – állományában.

Bővebb felvilágosításért és a könyvtárral kapcsolatos legfrissebb hírekért
látogassa meg a <http://www.ppek.hu> internetes címet.

Impresszum

von den Driesch János
A mennyország aranykulcsa, vagyis a tökéletes bánat

Fordította
Bernhard Zsigmond S. J.

Az ajánló előszót írta
Lehmkuhl Ágoston S. J.

Az esztergomi egyházi főhatóság
4161/1904. szám alatt kelt engedelmével

A könyv elektronikus változata

Ez a publikáció az azonos című füzet elektronikus változata. A füzet 1905-ben jelent meg a Szent István Társulat kiadásában Budapesten. Az elektronikus kiadás a Jézus Társasága magyarországi tartományfőnökének és a Szent István Társulat engedélyével készült. A könyvet lelkipásztori célokra a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár szabályai szerint lehet használni. Minden más szerzői jog a Jézus Társasága Magyarországi Tartományáé.

Tartalomjegyzék

Impresszum	2
Tartalomjegyzék	3
Előszó.....	4
Bevezetés	5
1. Mi a tökéletes bánat?	5
2. Hogyan kell a tökéletes bánatot fölindítani?.....	7
3. Nehéz-e fölindítani a tökéletes bánatot?	8
4. Mily hatása van a tökéletes bűnbánatnak?.....	9
5. Miért oly fontos, sőt szükséges a tökéletes bánat?	10
6. Mikor indítsuk föl a tökéletes bánatot?.....	13

Előszó

Ezen művecske rendkívül fontos igazságot tárgyal, mely felől azonban a hívők általában nagyon tájékozatlanok; s e mellett oly tanulságosan és szívhez szóló hangon teszi azt, hogy e néhány lap, ami gyakorlati jelentőségét illeti, *egész kötetekkel* fölért.

Szent Alfonz sok egyéb közt írt egy könyvecskét az imáról, melyet az „Üdvösség nagy eszköze”-nek címezett s e könyvről azt óhajtja, bár minden ember kezébe kerülne az, mivel üdvünk biztosítása ügyében oly fontos és hathatós eszközzel tárgyal. Kissé más értelemben, de épp oly jogosan nevezhető az üdv nagy eszközének a tökéletes szeretet és bánat; sőt ez még közvetlenebb vonatkozásban áll örök üdvünkkel, mint általában véve, az imádság. Azért a jelen könyvecskét illetőleg is azon óhajomnak adok kifejezést, bár *minden kézben* láthatnám; mert meg vagyok győződve, hogy figyelmes olvasása és a bennfoglalt tanok gyakorlata igen sok léleknek megnyithatja a mennyország ajtaját, mely különben előttük örökre zárva maradna. Akik pedig a kegyelem állapotában élnek, örök boldogságuk biztosítására és gyarapítására tán nem is sejtett hatalmas eszközre találnak benne.

Nem volna szabad oly hívőnek akadni a világon, ki alapos oktatást nem nyert a tökéletes szeretet és bánat jelentőségteljes hatásairól; mert ezek kimondhatatlan fontosságúak mind saját, mind azoknak halálos óráján, akiknél az örökkévalóságba átköltözésükkor az ember esetleg jelen van. Bár senki se feledkezne meg ez igazságról egészséges napjaiban; de még inkább a betegség és veszély idején kössük nyomatékkal szívére mindannak, ki ez igazságot elfeledte, vagy alaposan nem ismeri. Amiért is kívánom, hogy e művecske lehető széles körben terjedjen el, s nem kételkedem, hogy Isten bőséges áldása fogja kísérni.¹

Valkenberg, Szt. Ignác kollégium.

P. Lehmkuhl Ágoston S. J.

¹ E füzetke eredetije már 30.000 példányban terjedt el és számos léleknek szerezte vissza lelki nyugalmát. A ford.

Bevezetés

Kedves Hívő! Talán gyanakvó tartózkodással veszed kezébe e füzetet, melyet „*A mennyország aranykulcsa*”-nak címeztem. Mert bizonyára figyelmeztetett plébánosod vagy gyóntatód, hogy olyan „Hét mennyei zár”, „Aranymiatyánk” stb. hasonhangzású férciratoknak hitelt ne adj; ilyenek csak babonás és hitellenes hazugságokkal vannak telítve. Hidd meg, sokkal inkább szívemen viselem üdvösséged ügyét, semhogy lelketlenül hamis portékát kössek nyakadba; amit én most ajánlani fogok, az édes hitünk szent, aranyigazsága, az méltó arra, hogy a mennyország aranykulcsának nevezzük. A *tökéletes bánatot* nevezem azon aranykulcsnak, mellyel bármely pillanatban felnyithatod a menny ajtaját, ha azt a halálos bűn vaslakatként bezárta előtted. Meglehet, hogy életed végpillanatában nem állhat melletted pap, ki feloldozza bűneid átkos kötelékét s megnyissa előtted az örök élet kapuját; akkor, oh akkor még van egyetlen aranykulcs! Isten szent kegyelmével a tökéletes bánat bejuttat az égbe, ha azt életedben ismerni és használni tanultad. Láthatod máris, mily fontos és lélekbenjáró dologra oktatlak: és szent igaz, hogy nagyon sok oly lélek jutott tökéletes bánattal az égbe, melyek különben elkárhoztak volna örökre. Épp azért szokta a tudós és szentéletű Franzelin S. J. bíbornok mondani: „Bár bejárhatnám az országokat és prédikálhatnék mindenütt; semmiről sem beszélnék annyiszor, mint a tökéletes bánatról!”

Még egyet a bevezetéshez. Driesch, kirchhoveni plébános ezt írja magáról: „Egyszer nagy, borzasztó halálveszedelemben voltam, az egész csupán nyolc vagy tíz másodpercig tartott, körülbelül amíg egy Miatyánkot félig el lehet mondani. De e rövidke idő alatt nagyon is sokat gondolhattam és tényleg gondoltam is. Villámcsapásként végigcikázott lelkem előtt egész lefolyt életem s mindaz, mi halálom után rám következik; az egész néhány pillanat alatt! A veszedelem nem halállal, hanem életem megmentésével végződött, miért ezúttal is legyen örök hála a jó Istennek; de első gondolatom abban a rettentő pillanatban az: szívem mélyéből fakadt segélykiáltás volt Istenhez a tökéletes bánat kegyelméért. 1886. július 20-án történt ez velem, s ettől fogva kezdtem igazán becsülni és szeretni azt az aranykulcsot; ettől fogva igyekszem a tökéletes bánat ismeretét és nagybecsülését tőlem telhetőleg terjeszteni. – –”

Adná Isten, hogy e könyvecskével a tökéletes bánat hirdetőjeként bejárhatnám az országot és széles e világot; adja az Úr kegyelme, hogy téged is rábírjalak e fontos eszköz használatára.

1. Mi a tökéletes bánat?

A bánat „a lélek fájdalma az elkövetett bűnök miatt, és ezek megutálása”. És ezzel kapcsolatos az erős fogadás, vagyis „eltökélt akaratbeli elhatározás, hogy életünket megjobbítjuk, és többé nem vétkezünk”.

Az igazi bánat *benső*, lelki fájdalom; tehát nem elég csak szóval, gondolat nélkül mondani, hogy bánjuk vétkeinket. Viszont nem szükséges, hogy a benső bánat külsőleg és érezhetőleg nyilatkozzék meg, pl. sóhajokban, könnyekben; ezek lehetnek a bánat jelei, de nem ezekben áll a bánat lényege. A bánat lényege az *akarat elhatározásában* áll; abban tehát, hogy az akarat elfordul a bűntől és odafordul Istenéhez, Teremtőjéhez.

A bánatnak továbbá *általánosnak* kell lennie, vagyis *minden*, legalább is minden halálos bűnre ki kell terjednie.

És végül legyen a bánat természetfölötti, és ne csak természetes, mert az ilyen bánat Isten előtt semmit sem ér. Mindenekelőtt ne feledd, hogy minden jó, tehát a bánat is, a jó Isten ajándéka; Isten kegyelme fakasztja a lélekben, s Isten kegyelme kíséri egész lefolyását. Azért

nem kell aggódnod; Isten bizonyosan megadja a kívánatos kegyelmet, ha azt kéred és van őszinte jóakarod. A fő, hogy helyes, *természetfölötti okból* bánjad bűneidet: Ha csakis természetes, a pusztá ész állal belátott okból bánkódsz (tehát pl. azért, mert anyagi kárt, szegységet okozott a bűn), akkor bánatod csak *természetes* és értéktelen; ámde ha bánatod indító oka a szent hit valamely igazságára támaszkodik (pl. a pokoltól, tisztítóüztől való félelemre, mennyország után való vágyra, Isten iránti szeretetre), akkor a bánat helyes, *természetfölötti*.

Ez a helyes, természetfölötti bánat ismét kétféle lehet: *tökéletes* és *tökéletlen*; íme már közeledünk az áldott mennyországkulcsához: a tökéletes bánathoz.

Mi a tökéletes bánat? Röviden kimondom: bánat Isten iránt való *szeretetből*; míg a tökéletlen: bánat Istentől való *félelemből*.

Akkor tökéletes a bánat, ha Isten iránti tökéletes szeretetből származik. Szeretetünk pedig tökéletes akkor, ha Istent szeretjük, mert Ő magában véve végtelenül tökéletes, jó és szép, és mert szeretetét s jóságát irántunk oly meghatározó módon éreztette velünk. Tökéletlen Isten iránt való szeretetünk, ha azért szeretjük Őt, mert valami jót remélünk Tőle. A tökéletlen szeretetnél tehát főképp az *ajándékra* tekintünk, a tökéletesnél pedig az *ajándékozójóságára*; a tökéletlennél az *ajándék* az, amit szeretünk, a tökéletes szeretetnél pedig magát az *ajándékozót* szeretjük, nem annyira az ajándékért, hanem inkább a szeretetért és jóságért, melyet az ajándékozásával kimutat.

Amilyen a szeretet, olyan a bánat is. Tökéletes a bánat, ha Isten iránti tökéletes szeretetből bánod bűneidet. Tökéletlen a bánatod, ha Istentől való félelemből bánkódsz, mert a bűnnel elvesztetted Isten ajándékát, a mennyországot és megérdemletted Isten büntetését, a poklot vagy a tisztítóüzet.

A tökéletlen bánatnál főleg *magunkra* gondolunk, hogy ti. a hit tanítása szerint mily szerencsétlenné tett *bennünket* a bűn. A tökéletes bánatnál főleg *Istenre*, az Ő nagyságára, jóságára, szeretetére gondolunk, hogy íme mily sérelmet okoztunk *neki* a bűn által, sőt szenvedést és kereszthalált a megváltás művében! A tökéletes bánatkor Istennek akarunk jót s már nem a magunk javát keressük.

Egy példa megvilágítja az egészet: Péter megtagadta az édes Üdvözítőt; kiment a sötét éjszakába és „keservesen sírt”. (Lk 22,62) Miért sír Péter? Nem mintha azt gondolná: Oh, mennyire kell szégyenkezniem apostoltársaim előtt! (akkor bánata csak *természetes*, érvénytelen lett volna). Azért sem, mert fél, hogy isteni Mestere megfosztja az apostoli és főpásztori *lelki* hatalomtól és kizárja a *mennyországból* (akkor helyes lett volna ugyan bánata, de csak *tökéletlen*). Oh nem, Péter azért bánja és siratja bűneit, mert szeretett Üdvözítőjét bántotta meg, aki oly szent, jó és szeretetreméltó, és ő azt a végtelen szeretetet oly hálátlansággal viszonzta. Lásd, ezért volt bánata *tökéletes*.

Kedves lélek, van-e neked is okod arra, mint Péternek, hogy szeretetből, tiszta hálás szeretetből bánod és fájlald vétkeidet?

Oh hogyan! Előbb megszámolhatod hajad szálát, mint Isten jótéteményeit irántad. Csak egynéhányat sorolok fel azok közül, melyekre méltán azt kell mondanod Szent Jánossal: „Tehát szeressük az Istent, mert az Isten előbb szeretett minket”. (1Jn 4,19)

És hogyan szeretett téged?

„Örök szeretettel szerettelek téged; azért vontalak magamhoz, könyörülvén.” (Jer 31,3)

Valóban „örök szeretettel szeretett engem”. Öröktől fogva, mikor nyomod sem volt a világon, mindentudása gondolt már rád; szeretetből teremtette érted e világot, s mint az anya leendő gyermekének mindent előre készít, úgy készítette el számodra Isten előre az eget és földet. Életet és egészséget adott, testet érzékeivel és tagjaival s belé halhatatlan lelket; és szívet, hogy Őt szeressed. Isten jótéteményeit nap-nap után atyai kézzel folyton halmozza rád. Épp azért már a pogányok is eljuthatnak Isten ismeretére és tökéletes szeretetére;

mennyivel inkább te, keresztény. Te egész másképp, sokkal mélyebben, a szent hit természetfölötti világánál ismered Istennek irántad való szeretetét és jóságát. Mert:

Isten „megkönyörült rajtad”. Veszve voltál az áteredő bűn miatt az egész emberi nemmel; íme Isten odaadta érted egyszülött Fiát s ez, a te édes Üdvözítőd, megváltott téged véres kínhalállal a keresztfán; forró szeretettel gondolt rád az Olajfák hegyén haláltusájában, és midőn vérzett az ostorcsapások alatt, és midőn mély sebeket szagatott szent fején a töviskoszorú, és roskadozva vitte súlyos keresztjét föl a kálváriára, és kimondhatatlan fájdalmak közt elvérzett a kereszt oltárán; égő szerelmében folyton terád gondolt, mintha csak egyedül volnál a föld színén. Ugyan mondd, mi következik ebből? „Szeressük Istent, mert Ő előbb szeretett bennünket.”

És Isten „magához vonzott” a *keresztségben*, mely az első főkegyelem az élet küszöbén. Az *egyházba* vezetett általa s míg mások küzdve, fáradva találják meg az igaz hitet, neked Isten tiszta szeretetből ajándékkul szinte bölcsődbe helyezte azt. Isten „magához vonzott” és vonz folyton a *szentségek* által, melyekben részesültél, számtalan *kegyelmével*, melyekkel naponta eláraszt. Valóban egész életedet úgyszólván Isten szeretetének és jóságának tengerében úszod át! És nézd, szeretetét azzal akarja betetézni, hogy örökké boldogítani kíván az égben. Mivel illik mindezt viszonznod, ha nem szeretettel?! „Szeressük tehát Istent, mert Ő előbb szeretett minket.”

De most felmerül a nagy kérdés: Hogy fizettél-e a jó Istennek jóságos szeretetéért? Lelkiismereted azt feleli: Hálátlansággal, bűnrel! Hát volna oly köszívéd hozzá, hogy e hálátlanságot ne fájlaljad? Lehetetlen! Bizonyosan kettőzött szeretettel akarod jóvátenni hálátlanságodat szeretett Jótevőd iránt! Lásd, itt a mód hozzá: a *tökéletes bánat*, Isten iránt való szeretetből fakadt bánat.

És ennek a tökéletes bánatnak a legfőbb fokát akkor érte el az ember, ha indítóoka legtisztább, legönzetlenebb; ha a lélek Istent önmagáért, szépségéért, szentségéért, tökéletességeiért, szeretetreméltó voltaért szereti. Könnyebb megérthetés végett egy hasonlattal fogom ezt megvilágítani.

Vannak csillagok, melyeket roppant távolságuk miatt nem is láthatunk, pedig ezek is oly nagyok, szépek, mint a mi napunk, mely életadó sugarait küldi hozzánk. Lásd, Isten végtelen hatalmas, szép, fenséges és szeretetreméltó még akkor is, ha nem volna világ, mely hatalmát, szépségét hirdesse; ha nem volnának teremtmények, melyek Őt dicsérik és szeressék; ha nem volna emberi szem, mely Isten szeretetének művét szemlélte, és szív, mely szeretetének áldásait érezhette volna; azért Isten mégis: *magában véve a legfőbb, legtökéletesebb, legszeretreméltóbb Jóság*.

Ha egyelőre homályos előtted ezen elvont kifejezés, tekintsd Istennek könnyebben felfogható és szívhez szóló szeretetét, amint ez édes Üdvözítőnk keserves szenvedésében megnyilatkozik.

2. Hogyan kell a tökéletes bánatot fölindítani?

A tökéletes bánat kegyelem, Isten szeretetének és irgalmának nagy kegyelme; amiért is e kegyelemért sokat kell imádkozni. Nemcsak közvetlen akkor, midőn fel akarod magadban kelteni; nem. Lelki üdvösséged egyik legfőbb érdeke legyen ez, amiért szívből könyörögsz Istenhez: Uram, csepegtess szívembe igaz bűnbánó érzületet, add meg a tökéletes bánat nagy kegyelmét! Hidd meg, ha így imádkozol, Isten meghallgat, hacsak megvan benned a jóakarát.

Mint juthat az ember bűnbánó hangulatba?

Állj a feszület elé; ott találod a templomban vagy szobádban; avagy menj lélekben föl a Kálváriára. Vess egy részvevő pillantást haldokló Jézusod sebeire és fontold meg szívvel-lélekkel: *Ki az, aki a keresztfán függ sebein? Jézus, az Isten Fia, szeretett Megváltód ... Mit*

szenved? Velőtrázó fájdalmakat úgy sebbel borított, vértől ázott testében, mint gyalázat- és elhagyatottság-gyötörte lelkében ... *Miért* szenved? Oh, bár villámcsapásként érintené szívedet ez a „miért?”! Érettünk, a mi bűneinkért... Én lelkem, értem akart szenvedni, értem halt meg, az én bűneim ütötték rajta a tatóngó sebeket! ... Térdelj le lélekben a kereszt alá, hadd hulljanak rád Megváltód vércseppjei; tekints fel Jézus szemébe, elhaló tekintete azt mondja lelkednek: Gyermekelem, tedd kezedet nyílt sebeimre, tégy tanúságot ég és föld előtt, hogy elvérzettem érted szeretetből. Oh, ha szegény, haldokló Jézusod szemébe tekintesz, úgy hiszem, elfelejted már a poklot és a mennyországot, s inkább fájó szeretettel fogod bánni bűneidet, mert ezek feszítették Őt keresztre; úgy hiszem, szentül megígéred, hogy új bűnnel nem ütsz rajta ezentúl új sebet.

Imádkozzad el azután lassan, figyelemmel és összeszedetten, szívvel-szájjal a bűnbánati imádságot:

Én Uram és Istenem! Szívem mélyéből bánom és fájjalom minden bűnömet egytől-egyig, mert megérdemeltem, hogy Te, igazságos *Bíró*m, ideig és örökké büntess miattuk; mert Irántad, legnagyobb *Jótevő*m iránt rút hálátlanságot követtem el általuk, de legkivált azért, mert velük Téged, legfőbb és minden szeretetre legméltóbb *Istenemet* bántottalak meg. Erős, elszánt a föltételem, hogy megjavítom életemet és többé nem vétkezem. Én Jézusom, szent véredre kérek, adj hozzá erőt és kegyelmet Amen.

Ezen imában mind a három „mert” egy-egy indítóokot vezet be; először a tökéletlen, azután a tökéletes bánatra. Az elsőről ugyanis könnyebb a másodikhoz felemelkedni, s azért nagyon üdvös a kettőt összekapcsolni.

1. „mert megérdemeltem ...” ez még tökéletlen bánat.

2. „mert Irántad, legnagyobb Jótevőm iránt ...” már nagyon közel áll, sőt átmenet a tökéletes bánathoz; hisz a fájdalom, melyet a bűn által Isten ellen elkövetett hálátlanság érzete fakaszt, önként arra sarkall, hogy eddigi hálátlanságunkat szeretettel tegyük jóvá. Aki pedig félreismert Jótevője iránt szeretetből bánja, hogy Őt megbántotta, annak tökéletes szeretete és bánata van.

3. „de legkivált azért, mert ...” ez a legtökéletesebb bánat indítóoka, amint azt föntebb kimutattam. Hogy ezt könnyebben fölfoghassad, akár még e szavakat is hozzáfűzheted: „legkivált azért, mert Téged bántottalak meg, a legfőbb és szeretetre legméltóbb Jót, Üdvözítőmet, ki értem szeretetből életedet áldoztad a keresztfán.”

Erre következik az erős föltétel: „... Elszánt a föltételem, hogy megjavítom ...”

Talán aggódva azt gondolod, hogy nem vagy képes felindítani magadban a tökéletes bánatot, mert az nagyon nehéz közönséges embernek. Nézzük, igaz-e?

3. Nehéz-e fölindítani a tökéletes bánatot?

Nem!

Természetesen több kell a tökéletes bánathoz, mint a tökéletlenhez; ilyen elég a gyónáshoz, de szükséges is. Ámde szentigaz, hogy akinek jóakarata van, Isten kegyelméből eljuthat a tökéletes bánatig; mert nem szabad elfelejtenünk, hogy a tökéletes bánat az akarat műve s nem az érzésben áll. A földolog, hogy a kellő, *helyes indítóokot* keressük, amiért bűneinket bánjuk, ti. hogy a jó Isten iránt való *szeretetből* utáljuk és akarjuk kerülni a bűnt. Egész más dolog a bánatnál annak időtartama és foka. A tökéletes bánatot rendesen összetévesztik a heves, nagyfokú bánattal. A tökéletes bánatnak is van különféle foka. Nem szükséges oly nagyfokú bánat, mint pl. Szent Péternél, Mária Magdolnánál, Szent Alajosnál

és sok más szentnél látható. Ez igen jó és üdvös, de azért alacsonyabb fokú bánat is kieszközli a bűn bocsánatát.

Hogy lehetőleg bátorságot és bizalmat nyerj a tökéletes bánathoz, egy fontos igazságra figyelmeztetek. Krisztus Urunk előtt az ószövetségben 4000 esztendőn át csak *egyetlenegy* eszköz volt, mellyel a bűnök bocsánatát és a mennyországot az emberek elnyerhették. És ez az *egyetlenegy* eszköz a tökéletes bánat volt. Még most is sok millió pogány és eretnek van a világon; de mindaz, ki ezek közül a mennyországba jut, *egyes-egyedül* a tökéletes bánat által jut oda. Lehetetlen tehát, hogy a jó Isten nagyon megnehezítette volna, sőt ellenkezőleg: bizonyosan *mindenkinek* lehetségessé tette a bűnbocsánat ezen eszközét. Hisz maga mondja, hogy „nem akarom a bűnös halálát”. Nos, ha lehető a tökéletes bánat olyanoknak, kik messze távol vannak a kegyelemforrástól, a katolikus egyháztól, mennyivel inkább lehetséges neked, boldog katolikus hívő, ki már annyi malasztban részesültél, ki jobban ismered e hitigazságot s több indítóokod van a tökéletes bánatra?

Sőt azt állítom, hogy sokszor már fel is indítottad magadban a tökéletes bánatot anélkül, hogy tudtad s reá gondoltál volna; pl. a kereszti ájtatosságnál, vagy mikor áhítattal a kereszttel, Jézus Szívének képe előtt imádkoztál és elméledtél.

Azután, rövid pár szóval is kifejezheted a legbensőbb bánatot és legforróbb szeretetet, hacsak az indítóokra (Isten iránti szeretetre) figyelsz. Ily rövid szállóimák- és fohászokban is kifejezésre juthat a tökéletes bánat: „Én Istenem, én mindenem!” (50 napi búcsú) „Jézusom, irgalom!” (100 napi búcsú) „Jézusom, én Istenem, szeretlek téged mindenek fölött.” (50 napi búcsú)

Végül a tökéletes bánat már csak azért sem lehet oly nehéz, mert a jó Isten mintegy buzdításul oly *nagyszerű hatásokat* fűzött hozzá; épp azért *akarja* is, hogy felindítsuk magunkban és segít kegyelmével, hogy felindíthassuk.

4. Mily hatása van a tökéletes bűnbánatnak?

Rendkívül nagyszerű!

A **bűnösnek** kieszközli mindannyiszor és pedig rögtön *bűnei bocsánatát, még mielőtt a penitenciatartás szentségét felveszi*; szükséges azonban az elszánt akarat (különben is ez már bennfoglaltatik a tökéletes bánatban), hogy bűneit utólag meggyónja. S a tökéletes bánat nemcsak halálveszedelemben bír ezen hatással, hanem *mindenkor*, ha felindítjuk szívünkben. Tehát a pokolbüntetés elengedését *azonnal* kieszközli; a bűnös Isten ellenségéből Isten kedves gyermekévé lesz, jogot nyer a mennyországra s előbbi érdemei, melyeket a halálos bűn folytán elvesztett, újból felélednek.

Az **igazultban** biztosítja és növeli a megszentelő malasztot, eltörli a bocsánatos bűnököt, melyeket tökéletes bánattal bánt meg; nevezetesen eltörli a bűn büntetését, megerősíti, szilárdná teszi a lelket az Isten iránt való hű és állhatatos szeretetben.

Oh, valóban, a tökéletes bánat Isten irgalmának és szeretetének nagy csodáit műveli a keresztény lelkében.

Oly nagyszerűek ezek, hogy szinte hihetetlennek látszik előtted. Azt hallottad, hogy *halálveszedelemben* bánatot kell felindítanunk, de hogy épp egészségben, *bármikor* ily csodás hatása legyen a tökéletes bánatnak, arra tán nem is gondoltál. Pedig úgy van; s íme a bizonyíték.

Amit a tökéletes bánatról mondtam, oly bizonyos és szent igaz, mint amily szilárdan áll az egyház kösziklájára és amily csalhatatlan Isten szava a szentírásban.

Az egyház a trienti szent zsinaton a tévtanítók ellen egész világosan kifejtette ezt a hitigazságot eme szavakkal: „A tökéletes bánat, vagyis az Isten iránt való szeretetből felindított bánat megigazulttá teszi az embert és kiengeszteli őt Istennel a penitenciatartás

szentségének felvétele előtt”. (Sess. 14. Cap. 4.) Ez a *hatása mindig* megvan, mert a zsinat szóval sem említi, hogy csak a halálveszedelemben teszi az embert megigazulttá. És az egyház e tana Krisztus szavára támaszkodik, mely szerint: „Aki engem szeret (már pedig akinek tökéletes bánata van, az valóban szereti Jézust), az én beszédemet megtartja és Atyám is szereti őt, és hozzája megyünk, és lakóhelyet szerzünk nála”. (Jn 14,23) Hogy vehetne Isten lakást a szívben, ha még nincs eltörölve ott a bűn? A tökéletes bánat a tökéletes szeretettel eltörli a bűnt és Istennek lakást készít az ember szívében.

Ugyanazt tanítják kivétel nélkül a szentatyák és hittudósok.

Sőt a józan ész is azt mondja, hogy ha az ószövetségben, midőn a félelem törvénye uralkodott, már oly nagy hatása volt a tökéletes bánatnak, mennyivel inkább áldásosak gyümölcsei az újszövetségben, a szeretet törvénye idején!

Hanem talán ellenvethetné valaki: Ha a tökéletes bánat eltörli a bűnt, minek ezt még meggyónni?

Igaz, hogy a tökéletes bánat eltörli a bűnt, mint a gyónás, csak hogy a tökéletes bánat *nem független* a penitenciatartás szentségétől. Ti. össze kell kapcsolva lenni azon elhatározással, hogy a megbánt bűnöket *később meggyónjuk*. Minden, legalább is minden halálos bűnt meg kell gyónni; ezt Krisztus Urunk elrendelte, ezen nem lehet változtatni. Ha a tökéletes bánat által eltörölt bűnöket később nem gyónnánk meg, nem élednének ugyan föl, de azért a kegyelem állapotát elvesztenénk, mert nem teljesítettük a gyónás kötelezettségét.

Kell-e a tökéletes bánat után *azonnal gyónni, mihelyt csak lehet?*

Szigorúan véve nem kell, de nagyon és sürgetőleg ajánlatos, mert ezáltal biztonságot és lelki nyugalmat szerzel, hogy elnyerted a bűn bocsánatát; továbbá, mert a gyónás mint szentség még sok *más nagy kegyelmet* eszközöl a léleknek.

Talán ha valaki ismeri a tökéletes bánat hatásait, azon gonosz gondolatra juthat: Minek gyónjam oly sokszor, midőn a tökéletes bánattal könnyen megnyerhetem bűneim bocsánatát? Vétkezhetem, csak aztán mindig fölkeltem a tökéletes bánatot. Nos, hogy áll a dolog?

Ez szánandó önámítás! Aki így gondolkodik, annak bizonyosan nincs tökéletes bánata; az nem szereti Istent mindenek fölött, az nem akar a bűnnel szakítani, *nem akarja életét megjobbítani*, pedig ez a föltétel épp úgy tartozik a tökéletes bánat lényegéhez, mint amily elengedhetetlen a gyónásnál. Vagyis az ily embernek nincs jóakarata és azért Isten föltétlenül szükséges kegyelmére sem számíthat. Istent nem csálhatja meg, legföljebb önmagát vezeti félre. Míg ha valakinek tökéletes bánata van, el is határozza az magát, hogy hátat fordít a bűnnek; annál buzgóbban járul a szentségekhez és Isten kegyelme jóakarataért mindinkább tisztábbá teszi szívét-lelkét s eljuttatja az Isten gyermekeinek boldogító, állhatatos kegyelemállapotába.

Nagyszerű, főséges eszköz a tökéletes bánat azok számára, kik *becsületesen és őszintén* el akarják érni és megőrizni a kegyelem állapotát! kivált a megtérő *szokásos bűnösöknek*, kikben nem hiányzik a jóakarata, ámbár előbbi vétkeikbe még egyszer-másszor visszaesnek. De akik arra szeretnék használni, hogy annál bátrabban vétkezessenek, azokra nézve e drága mennyei balsam gyógyszer helyett áldatlan, kábító, pokoli méreggé változik.

Ne légy tehát könnyelmű, használd e drága szert orvosságul; használd lelked üdvére, ne pedig kárára!

5. Miért oly fontos, sőt szükséges a tökéletes bánat?

Fontos ez életben, fontos a halálban.

1. Ez életben.

Mily nagy, mily megbecsülhetetlen kincs a kegyelemállapot! A megszentelő malaszt nem csupán *dísz* a léleknek, hanem át- meg áthatja az egész lelket, új teremtménnyé változtatja,

Isten gyermekévé avatja, a menny örökösévé jogosítja. Ebben a szerencsés, nemes állapotban minden cselekedeted, minden munkád érdemszerzővé válik. A megszentelő malaszt az a varázsvessző, mely mindent arannyá, az érdem aranyává, a mennyei korona drágakövévé változtat.

Ellenben mily siralmas helyzete van annak a kereszténynek, ki bűnben éli át napjait, tán éveit! Minden munkája, minden imája, minden jócselekedete értelmetlen, semmis az egész örökkévalóságra. E szerencsétlen lélek Istennek ellensége, és ha életének fonala szakad, örökre a kárhozat gyermeke. Épp ezért oly *kimondhatatlanul fontos és szükséges a kegyelem állapota!*

És ezen kegyelemállapotba általában két úton juthatsz vissza:

1. a gyónás,
2. a tökéletes bánat által.

A tulajdonképpeni és rendes eszköz a gyónás. Csakhogy ez nem mindig áll rendelkezésünkre, s azért Isten jósága adott egy másik rendkívüli mennyországkulcsot: ez éppen a tökéletes bánat.

Gondold csak el, hogy egy nap a világon legborzasztóbb szerencsétlenség ér: halálos bűnbe estél. Este beállít az éj csendje, aludni készülsz; s ekkor feljajdul panasz hangján a lelkiismeret. Aggodalom fog el. Most nem mehetsz gyónni; mitévő légy? Íme, az isteni irgalmasság feléd nyújtja az *aranykulcsot*, mely felnyitja az előtted bezárult mennyet. Bánd meg bűnödöt igaz őszinte szeretetből Istenért, ígérd meg komolyan, hogy többé nem követed el és mihamarabb meggyónod; akkor remélheted, kedves lélek, hogy mennyei Atyáddal kibékültél s nyugodtan hajthatod fejedet pihenésre.

De mily szomorú és szájalomra méltó az a keresztény, aki nem ismeri és nem gyakorolja a tökéletes bánatot! Halálos bűnével fekszik le és kel föl; ebben a nyomorult állapotban él két, három, négy hónapon át s még tovább, egész jövő gyónásáig. Talán éveken át így folyik élete. Lelkére borul a halálos bűn éje, melyet néha-néha, az egyes gyónások után rövid időre megszakít a kegyelem egy-egy fénysugara. Istenem, mily borzasztó még csak elgondolni is: egy lélek majdnem mindig halálos bűnben, majdnem folyton Isten ellensége, folyton Isten ellensége, folyton érdem nélkül a mennyország számára, folyton az örök kárhozat veszélyében!

És a tökéletes bánat gyakorlata kivezet e lelki sötétségből.

Továbbá, ha a bérmálás vagy házasság szentségének fölvétele előtt halálos bűnbe esett az ember, a tökéletes bánat felindításával méltóképp felveheti e szentségeket.² Csak a legméltóságosabb Oltáriszentséghez nem járulhat előbb, míg meg nem gyónt.

De igen fontos a tökéletes bánat gyakori felindítása azoknak is, kik a *kegyelem állapotában* élnek.

Mindenekelőtt soha sem lehetünk teljesen bizonyosak afelől, vajon a megszentelő malasztban vagyunk-e vagy sem? De efelől való bizonyosságunk a tökéletes bánat minden egyes fölindításával fokozódik.

Istenem, hányszor kételkedik azon némely keresztény, hogy beleegyezett-e valamely kísértésbe? Ez a bizonytalanság lehangolja, bénítólag hat lelkére, kedvét szegi Isten szolgálatában. Mit tegyen? Firtassa, hogy beleegyezett-e vagy sem? Dehogy! Ez hiábavaló, mit sem segít. Keltsd föl a tökéletes bánatot és nyugodt lehetsz.

De még az esetben is, ha amennyiben emberileg bizonyosak lehetünk, hogy a kegyelem állapotában élünk, akkor is mily üdvös a tökéletes bánat!

A tökéletes szeretet és bánat minden egyes felindítása gyarapítja a megszentelő malasztot, pedig a kegyelem legcsekélyebb foka messze fölülmúlja a világ minden kincsét.

² Azonban az egyházmegyei hatóság rendeletét szemmel kell tartani, ha ez előírja a gyónást és áldozást. A ford.

A tökéletes szeretet és bánat minden egyes fölgerjesztésére a lélekről letörlődik a bocsánatos bűn és a tökéletlenségek szennyfoltja, s a lélek mind szebb és szebb lesz Isten szent színe előtt.

A tökéletes szeretet és bánat minden egyes felkeltésekor a bűn ideiglenes büntetését törlesztjük. Gondoljunk csak Magdolnára, kiről az édes Üdvözítő azt mondta: „Sok bocsájtatik meg neki, mert igen szeretett”. (Lk 7,47) Becsüljük e tekintetben a búcsúkat, jócselekedeteket, alamizsnálkodást, és helyesen; de mindennél hatalmasabb kiengesztelő az erények királynéja: a szeretet, melyből a tökéletes bánat fakad.

Végül a tökéletes szeretet és bánat minden egyes felgerjesztése megszilárdít a jóban, kitartóvá acéloz a bűn ellen s így reményt nyújt, hogy *a mindvégig való állhatatosság* nagy kegyelmét is megszerzi.

Tehát fontos a tökéletes bánat az életben; de különösen és százszorosan fontos a **halálban**.

Először is halálveszedelemben.

1881. dec. 8-án a bécsi színházégés alkalmával sok száz ember vesztette életét. A kétségbeesetten sikoltó tömeg közepén egy tizenkét éves gyermek térdelt s elkezdte a bűnbánati imádságot hangosan mondani és felszólította az embereket, hogy vele imádkozzanak. Ki tudja, hányan jutottak ezen gyermek felszólítása következtében a mennyországba!

Kedves lélek, naponta nem egy halálos veszedelemben forogsz; nagyon könnyen, váratlanul érhet *szerencsétlenség*. Hányat gázol el a kocsi, hányszor esik szerencsétlenség a vonaton, hányszor üt ki éjjel váratlan tűzvész; elég egy ballépés a hídon vagy a lépcsőzeten és lezuhansz; talán mit sem sejtve munka közben hirtelen elsápadsz, szemed előtt ködbe borul minden, összeesel, fölemelnek, hazavisznek, és ha ugyan a zavarban rá gondolnak, sietnek a papért. Mily könnyen megeshetik, hogy amire a pap megérkezik, már késő; pedig neked oly szükséged lett volna rá! Mit tégy, mi lehet mentésedre? Az aranykulcs. Keltsd fel a tökéletes bánatot szívedben, fordulj Istenhez, a szenvedő Üdvözítőhöz szeretetteljes bánattal s megmentetted lelkedet.

Mindezt nem azért mondom, hogy valaki vakmerően vétkezzék s az utolsó pillanatig halogassa a tökéletes bánatot; mert alaposan kételkedem, ugyan sikerül-e ily vakmerőnek felindítani magában a tökéletes bánatot? Ha életében nem szokta meg, hogy sikerül majd halála óráján?! De akiknek jó akaratuk van, akik sokszor gyakorolták életükben, azoknak egy pillanat elég idő arra, hogy Istennek hathatós kegyelmével áttekintsék életüket s a tökéletes bánatot fölkelthessék. Példa rá az a plébános, kiről a [második lapon](#) beszéltem.

Légy tehát irgalmas saját lelked iránt; de amit magad megtennél a halálveszedelemben, ne mulaszd el azt felebarátod iránt, ha ily válságos helyzetben látod. Istenem! Mily oktalanok az emberek, ha valami szerencsétlenség történik! Összesereglenek, nem tudják, mihez fogjanak, lármáznak, jajgatnak, futnak papért, orvosért, vízért: a haldokló már végvonaglik, és fájdalom, talán senki sem akad, ki megkönyörülne azon a halhatatlan lelken, melyet abban a néhány, válságos pillanatban a tökéletes bánat előimádkozásával az örök élet számára megmenthetne. Kedves keresztény lélek, menj az ily haldoklóhoz, s ha teheted, tartsd szeme elé a feszületet, s nyugodt, szívhez szóló hangon kérd, hogy szívében gondoljon, imádkozzék együtt veled; és aztán mondd el lassan, érthetően a bűnbánati imádságot, még ha úgy **látszik is, hogy nem hallja, nem érti**. Minden bizonnyal nagyon üdvös cselekedetet vittél végbe, s az a haldokló egykor az égben hálálkodni fog érte az egész örökkévalóságon át. Sőt még egy másvallású haldoklón is segíthetsz ily módon; anélkül, hogy a gyónást említenéd az ilyennek, gerjeszd föl vele Isten és a megfeszített Üdvözítő iránti szeretet érzelmét és imádkozd elő neki a bűnbánati imát.

6. Mikor indítsuk föl a tökéletes bánatot?

1. Kedves keresztény lélek, ha eddig meghallgattad, amit mondtam, végezetül szeretnék eléd állni s szemedbe nézve, baráti kézszorítással szívem mélyéből arra kérni: Tedd meg Istennek tetszésére és saját lelked kimondhatatlan javára, indítsd fel magadban minden este áhítattal a tökéletes bánatot. Mint a jó reggeli imából a jószándéknak, akként a jó esti imából nem szabad hiányoznia a lelkiismeretvizsgálásnak és bánatnak! Nem bűn, ha elmulasztod, de kérlek, ne vesd meg ezt az üdvös tanácsomat, melynek magad élvezed majd gyümölcseit a mennyben.

Ne gondold, hogy az estéli lelkiismeretvizsgálás és bánat csak papoknak való, de világi embernek nincs arra ideje. Kopasz mentség ez, édesem. Mit gondolsz, meddig tartson az? Fél óráig? Dehogy! Negyedóráig? Nem. Elég *néhány perc!* Nemde végzel esti imát? Mi legyen az? Gondold át röviden, mit is vétkeztél az egész nap folyamán, aztán mondd el, de szívből, ne csak szájjal, feszületed előtt a bűnbánati imát. Nyugodtan mehetsz aludni; a jó Istennek ez esti imával mintegy ezt mondtad: „Jó éjt, mennyei Atyám”; s Isten válaszolja: „Jó éjt, gyermekem”, irgalommal megbocsájtván bűneidet. Nos talán sok ez? Nehéz ez? Tégy így ma estétől kezdve; hidd meg, nem fogod megbánni!

2. Isten őrizzen, de ha szerencsétlenül halálos bűnbe estél, oh kérlek, ne heverj nyomorúságodban, hanem kelj fel rögtön, még abban az órában, a tökéletes bánat által, aztán pedig ne halogasd sokáig a gyónást.

3. S végre, végre majd a te ajtódon is bekopogtat a halál. Előbb-utóbb talán váratlanul, amit nem kívánok még az ellenségemnek sem; de ha így talál meglepni, íme, most ismered az aranykulcsot: vedd a kezvedbe, vagy inkább szívedbe.

4. Ha pedig *ellátva*, útra készen állsz az örökkévalóság felé, az utolsó, amit ezen földön teszel, míg csak öntudatnál vagy, legyenek az isteni szeretet forró gerjedelmei és a tökéletes bánaté egész életed bűnei fölött. Akkor átengedheted magad Isten irgalmasságának, az Üdvözítő bizonyosan kegyes bírád lesz, mert a szeretet könnyeivel Őt könnyöretre indítottad.

*

És most búcsúzom tőled, kedves lélek. Utolsó szavam is: Szeresd és gyakorold a tökéletes bánatot, ezt a *nagyszerű* eszközt, melyet az isteni irgalom nyújt feléd, ezt a *könnyű* eszközt, mely oly nagyot művel a lélekben, ezt az *utolsó* eszközt, mely szükség esetén egyedül menti meg lelkedet. Legyen számodra a tökéletes bánat kegyelemforrás ez életben és a halálban, legyen valóságban a mennyország aranykulcsa!